

**CONSTRUÏM
EL FRONT CULTURAL
REVOLUCIONARI**

En un context de cansament polític, precarització cultural i ascens de l'extrema dreta, es defensa la necessitat de construir un Front Cultural Revolucionari als Països Catalans. Davant la mercantilització i la censura, es reivindica la cultura com a eina de transformació, generadora de consciència crítica, no com a refugi alienador sinó com a espai d'organització i combat ideològic.

CANSATS DE POLÍTICA

La gent està cansada de la política. Més encara, farta. Les notícies són un desgavell, les xarxes socials ens cremen a les mans amb uns algoritmes fets per alimentar el nostre odi, hem perdut amics de tota la vida perquè s'han "polaritzat" i quan ens trobem les diuen de l'alçada d'un campanar. Vivim temps frustrats, temps de ressentiment. És normal que, després de tot un dia o tota una setmana dedicant hores incomputables a fer scroll per rebre fàstics d'un món que s'estavella, quan desconnectem (si és que ens deixen!) vulguem deixar de raonar, posar el pilot automàtic i rendir-nos a un oci fet per no pensar. Aixoplugar-nos de la política, de la tensió i la

ràbia, i restar uns moments en pau pel mòdic preu de 15 euros al mes en un màxim de 4 dispositius diferents.

Però és pau, el que ens venen? O és alienació?

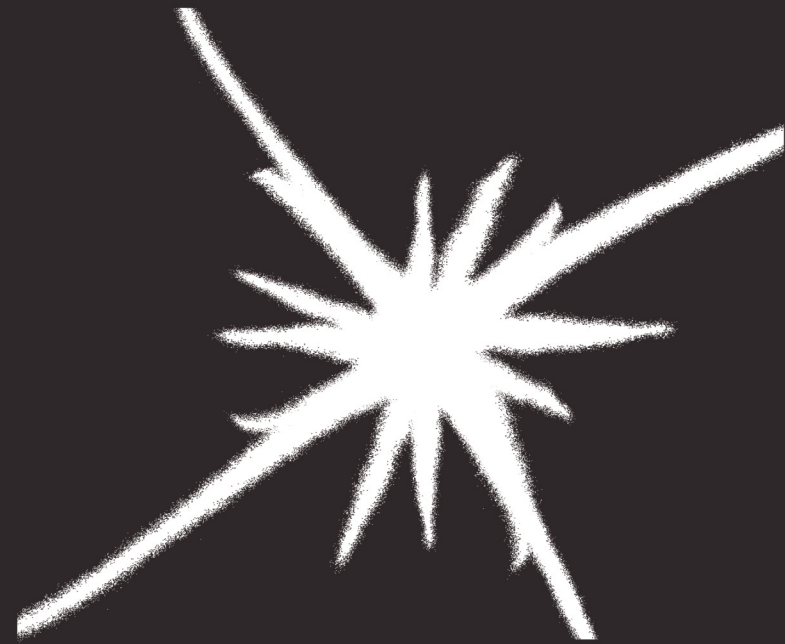
Els darrers anys ens hem acostumat a sentir artistes i personalitats del mainstream repetir fins a l'avorriment que **la gent està cansada de música, de cultura i d'art polític en general**, que ja no toca i que ja no interessa. I sembla que una part important de la societat catalana s'ha posat d'acord per acceptar aquesta màxima sense qüestionar-la, com si aquell art,

i sobretot aquella música que tant va caracteritzar l'anterior cicle polític, quan planava per damunt dels nostres caps un horitzó esperançador de canvi social, fos un miratge, un joc naïf que simplement reflectia la ingenuïtat d'un poble que creia que podia ser lliure. Un cop tancat el conflicte nacional a les institucions tocava passar pàgina, i ara que són la crueltat, el genocidi i la deshumanització les que marquen el nostre dia a dia, sembla que hi ha un interès particular en què l'art i la cultura ens serveixin de refugi, ens alienin dels estímuls constants d'odi i violència, aplicant sobre les nostres consciències un efecte balsàmic per suportar millor el dolor. La política embruta, la política genera conflicte, i això no ven, no queda bé a la falca de ràdio ni al cartell del festival. Però **precisament perquè molesta, l'art polític i la cultura política, crítics amb el poder, són més necessaris que mai.**

En aquest moment d'*hipernormalitat*, en què sembla que tot hagi d'esclatar en qualsevol moment, però alhora tot continua igual, donar-nos a discursos derrotistes i monolòtics pot semblar l'opció més fàcil, però és la **garantia perquè res canviï**. I si ens convencem que res pot canviar, si fora del treball i del fòrum viciat i inconnex que són les xarxes ens donem a un oci que només és entreteniment, deixem de cultivar-nos, deixem de tenir esperit crític i guanya el poder,

guanyen les elits, guanya l'odi. I nosaltres seguim cansats, impotents davant d'una política que ens la fan. **Però la realitat sabem que no és estanca, i la cultura tampoc.** Canvia, s'adapta, i ens explica com a societat, i així com sabem que podem canviar el món cap a millor, la cultura ha de poder travessar els moments històrics de canvi social, i si ens en fem càrrec, si en som partícips, pot ser una eina autènticament revolucionària. Ara sembla que el terreny de joc està inclinat, les condicions per una cultura crítica i combativa són difícils, hi ha censura, algorismes, alienació..., però sabem que fins i tot en els moments més foscos de repressió absoluta, la cultura política sempre s'ha obert camí per arribar a qui més la necessita, i fins i tot ara, quan sembla que el mainstream vol donar l'esquena a qualsevol element crític amb el poder (i amb les butxaques dels mateixos de sempre), tenim artistes i referents traient el cap, amb ganes de sacsejar l'escena. Perquè encara que ens vulguin convèncer que la cultura política ha deixat de ser interessant, **aquesta sempre ha existit i sempre existirà mentre existeixi la lluita de classes.**

I per aquest precís motiu, no la podem entendre simplement com una remor de fons que acompanya la nostra vida diària, sinó que ens travessa com a persones, ens fa créixer i forja consciències. Perquè, i si Brecht deia que ***l'art no és un mirall per reflectir la realitat, sinó un martell per donar-hi forma***, no

com a desig o consigna de què havien de fer les artistes, sinó com a anàlisi? Perquè fins i tot quan l'art pretén ser apolític, ajuda a configurar un pensament col·lectiu passiu cap a la política, és a dir, que quan els *Tyets* diuen que la gent s'ha cansat de música política, el martell dona una forma a la realitat complaent amb el poder. No per res l'exconseller de cultura del País Valencià, Vicente Barrera (el torero de Vox), va justificar la censura que va aplicar els mesos que va assumir el càrrec dient que buscava crear una "*cultura blanca*" (mai millor dit), fora de qualsevol expressió de catalanitat i de conflictivitat social que "adoctrinés". Una cultura acrítica feta per no pensar, vaja. És per això que davant dels conflictes socials, les artistes i treballadores de la cultura tenim una eina fonamental a les nostres mans, parafrasejant a Montserrat Roig, ***l'opció política més revolucionària a llarg termini***, perquè podem estimular el debat i la consciència crítica, oferir mirades alternatives a l'estatu quo, construir comunitat i, en una nació oprimida com la nostra, donar vida a la llengua i oferir l'oportunitat de cohesionar les experiències del poble treballador. En definitiva, **construir hegemonia**. De nosaltres depèn que aquesta hegemonia ens ajudi a crear el poder popular que enderroqui el poder burgès.

Però, evidentment, no és tan fàcil.

“
”
”
”

El capitalisme ha segrestat el nostre imaginari, i per tant també ha segrestat la cultura, posant-la al servei dels mercats, fent-la dòcil a les ordenances cíviques i mesclant-la amb un pastitx enorme de sobreinformació que ens porta a viure la nostra vida diària amb angoixa, sobreexposició a la violència, i en una experiència fragmentada que ens impedeix tenir un pensament lineal coherent, i per tant crític amb la realitat i disponible per participar en la cultura.

Aquests temps de frustració i ansietat estan caracteritzats per una dualitat que construeix la nostra experiència: **la impossibilitat de planificar la nostra vida més enllà del curt termini i la impossibilitat d'avorrir-nos**. El temps no ens pertany, pertany als nostres patrons, als nostres propietaris i a les plataformes digitals. I aquesta experiència marcada per l'horror vacui ens indueix a pensar que no fer res, avorrir-nos, simplement contemplar, és temps perdut que podríem estar ocupant en produir, fer coses que ens ajudin a pagar el lloguer o a fer qualsevol cosa que ens sigui útil en un futur, i sense la possibilitat de veure més enllà, ens angoixem. És la versió més crua del realisme capitalista que ens explicava Mark Fisher, i un gran problema al que ens afrontem com a artistes i treballadores de la cultura. Perquè sense una mínima estabilitat, sense temps i espai material per deixar que les coses passin, condemnats a una experiència vital fragmentada, **crear és molt més difícil**.

És en aquestes condicions que l'extrema dreta ha avançat posicions, ocupant el feu d'unes xarxes merdificades propietat dels homes més rics del món i que defensen la seva agenda política, perquè és l'agenda dels seus interessos. I en aquest ecosistema contaminat, hegemonitzen les seves idees gràcies a la difusió de notícies falses, sobreexposant problemes irrealistes i aprofitant-se d'aquesta percepció discontinua per infiltrar-se en el nostre sentit comú enmig de la confusió. Ells d'això en diuen **batalla cultural**. Però no ens enganyem, no estan fent cultura. **Estan fent propaganda**. I si comprem aquest relat, caiem en la seva trampa. Han desplaçat el sentit comú afectant consensos socials anteriors, aprofitant-se d'aquesta manca de projecció de futur i de planificació per glorificar un passat que no ha existit mai, com per exemple aquell "franquisme de pau". Tot perquè, a tots efectes, **continuem reproduint les mateixes desigualtats i opressions de sempre**, aquest cop amb tot el poder polític i una repressió gegant contra "l'enemic". Nosaltres hi hem fet front amb totes les eines que hem tingut, però és evident que, fins ara, no hi hem estat a l'altura.

Així doncs, cal que responguem amb tots els mitjans i des de tots els fronts. Cal que contribuïm a generar nous imaginaris que fugin de la "no alternativa" que ens proposa el realisme capitalista. En definitiva, **generar un nou horitzó emancipador** i sumar-hi aquell jovent treballador perdut entre el fangar de la desolació i de la reacció. Contra la seva propaganda disfressada de cultura, la merdificació, la hipernormalitat, proposem una cultura real, que realment ens expliqui, ens ajudi a definir-nos, a tenir esperit crític, a construir comunitat. El moment històric ho demana, i ho estem demostrant amb actes com ActXPalestine, que són importantíssims per començar a sortir d'aquest erm d'indiferència. Però hem d'anar més enllà, no ens podem limitar a actes puntuals, ni tampoc en discursos simbòlics en gales de premis, hem de **crear un circuit cultural contrahegemònic**, consistent i de masses, que fugi de les lògiques i dels interessos de les grans corporacions que sempre es vendran al millor postor. La urgència del moment polític que vivim ens ha d'empènyer a totes les artistes revolucionàries a sumar a la causa.

És l'hora de construir el Front Cultural Revolucionari.

ARTISTES DELS PAÏSOS CATALANS, UNIM-NOS

Però aquesta no és una idea nova. Som conscients de la inquietud generalitzada que hi ha dins l'esquerra des de fa uns anys per a la construcció d'una alternativa cultural, és per això que volem fer la **nostra aportació** per caminar cap a un horitzó revolucionari, basant-nos en la història del nostre moviment i adaptant-nos als temps que corren.

El 1974, el Partit Socialista d'Alliberament Nacional va publicar un llibret anomenat "Per un front cultural dels Països Catalans", en un context molt convuls socialment i en què diverses personalitats referencials de la cultura catalana militaven o simpatitzaven amb el partit, com és el cas de Maria Mercè Marçal o Jaume Fuster. L'objectiu general que proposava el PSAN era el següent:

Nosaltres coincidim plenament amb l'esperit de la proposta, però som conscients que el context és diferent i que, per tant, la proposta **també ho ha de ser**. Les camarades de fa cinquanta-dos anys van centrar-se en les condicions materials específiques de les anomenades "professions liberals", incloent-hi les artistes però també les arquitectes, advocades... En el moment actual, però, considerem que el potencial revolucionari es troba en les condicions materials específiques del sector cultural i en la relació que té aquest sector amb **la resta de la societat**.

Les institucions i patronals de la cultura acostumen a definir aquest sector econòmic com a "**indústria cultural**", cosa normal dins d'un sistema capitalista que necessita

mercantilitzar-ho tot per a sobreviure. Tota expressió artística i cultural, incloses les treballadores, són **mercaderia**, i per tant la seva funció ha de ser extreure'n benefici econòmic, independentment de la seva qualitat o de l'interès que puguin generar al públic. És en aquest principi que nosaltres detectem **el principal problema de la cultura als Països Catalans**, perquè en comptes de fomentar un ecosistema accessible de cultura, amb condicions laborals dignes i espai per a l'experimentació i la crítica, tenim una **xarxa clientelar** de grans empreses patrocinadores, institucions públiques i grans figures del *mainstream* que es retroalimenten entre elles. Per a la gran majoria d'artistes i treballadores de la cultura hi ha un **mercat salvatge** en què cadascú ha de crear una marca personal, **convertint-se íntegrament i explícita en una mercaderia** per encaixar en els marges de tants espais d'exhibició com sigui possible. I és en aquestes condicions que patim el nostre maldecap més habitual, la **temporalitat**. Qualsevol artista ha de maldar constantment amb el fet que la seva pròxima feina pot ser l'última en molts mesos, cosa que impedeix tenir la seguretat de tenir feina a mitjà termini i que per tant ens empeny a la precarietat. Tot i que no és un fenomen exclusiu de la cultura; el neoliberalisme, amb el seu **model laboral postfordista**, instaura en cada cop més feines la liberalització de les condicions, creant falsos autònoms i horaris flexibles que ens fan estar sempre pendents de la feina, més enllà de les hores que ens són retribuïdes. Però sens dubte, és una característica central del nostre sector. A més, la necessitat de crear peces noves constantment que encaixin amb una subvenció concreta o amb les necessitats d'un festival, fa de la nostra feina un **pantà de burocràcia** que, enmig d'un context cada vegada més volàtil on la nostra atenció

"El Front Cultural es proposa la tasca de conscienciació, mobilització i organització dels professionals i treballadors de la cultura -metges, aparelladors, advocats, investigadors, escriptors, artistes, ensenyants, traductors, periodistes, etc... per tal de lluitar contra la funció alienadora de la cultura burgesa en general i concretament la cultura espanyolista, impulsar l'elaboració i la difusió de nous models de cultura popular al servei del moviment d'alliberament nacional i de classe i de cara a la producció d'una cultura nacional revolucionària."

cada vegada és més dispersa, interromp el nostre potencial creatiu. És així com, sense la necessitat d'una censura explícita (que també existeix i que ja fa 5 anys que manté a Pablo Hasél a la presó), la precarietat cronificada del sector ens obliga a **autocensurar-nos per sobreviure**.

En aquestes condicions laborals del neoliberalisme, aquesta indústria cultural imposada de què tant presumeixen les institucions públiques de l'estat es reproduïx gràcies al que s'anomenen "**mercats estratègics**". Aquests conformen una constel·lació de fires i festivals que, rere una pàtina progressista i inclusiva, reproduïx les mateixes dinàmiques que cronifiquen la precarietat. Perquè lamentablement, això no va de bones intencions o de posar bona cara i ser amables amb tothom, va de sobreviure en un mercat. I quan és el mercat qui regula la cultura, es

tendeix a la **concentració de capital**, de les mateixes empreses cerveseres i programadores de sempre. I en aquesta tendència, qui hi perdem som totes les que dediquem hores a fer créixer la cultura d'aquest país, cada vegada més mancada d'espais presencials intermitjos que ens donin espais per créixer, com les sales de concerts.

És per aquestes condicions que les artistes i treballadores de la cultura **ens hem d'unir**. Necessitem unir-nos, trencar l'aïllament i la competitivitat imposada. El germen de la col·laboració el tenim, només cal activar-lo. Això vol dir organitzar-nos, militant a les organitzacions revolucionàries, però també posant **la nostra feina al servei de la Revolució**. Perquè un país que comprèn la cultura com un simple intercanvi de mercaderies, és un país condemnat a la servitud d'una burgesia decadent.

Quantes vegades hem sentit la frase que diu que hi ha massa oferta per molt poca demanda cultural? On és el problema, realment, d'un país incapaç d'aprofitar el seu talent? El mercat no resol aquest suposat conflicte fent sobreviure a qui més interessa suposadament al públic, el mercat situa als més privilegiats al capdavant i perd un potencial cultural altíssim pel camí. Per tant, cal que creem les condicions necessàries perquè l'art crític i la cultura crítica tinguin l'espai necessari per al seu desenvolupament, i per nosaltres això és una fi i un mitjà.

El Front Cultural ha de ser, doncs, un front que lluiti per les **condicions materials** de les artistes i treballadores de la cultura alhora que construeixi una **nova hegemonia cultural revolucionària** al servei del poble treballador català. Ha de ser l'espai d'organització i el germen que ens impulsi a conquerir un nou sentit comú, nous imaginaris fora i en contra del realisme capitalista. Per això, plantegem els següents objectius:

Generar nous imaginaris

En el nostre context, després de l'anterior cicle de lluites, això vol dir dibuixar un nou horitzó esperançador de canvi social, que generi les bases culturals necessàries per anar trencant a poc a poc el ressentiment i l'odi reaccionari que està permetent l'ascens de l'extrema dreta, i que permeti al poble treballador guanyar consciència de classe i nacional.

Generar consciència crítica

Confrontar explícitament i implícitament els discursos hegemònics i feixistes per reconquerir consensos socials. Per això és necessari no només crear, sinó poder interpretar l'art des d'un punt de vista crític, fer gimnàstica revolucionària amb el públic en els nostres exercicis culturals.

Generar una cultura popular autocentrada en la catalanitat i les experiències del poble treballador

Ara mateix la catalanitat està en disputa amb posicionaments reaccionaris i espanyolistes. Per una banda i per l'altra, volen acorralar-nos a un reducte folklòric, sense capacitat d'integrar nova població i abandonant la llengua a l'ús particular, orfe de polítiques efectives perquè creixi en parlants. La cultura catalana ha viscut sempre en conflicte amb els estats que l'han oprimit, i és des d'aquest principi que hem de recuperar la catalanitat com a motor de lluita i com a horitzó emancipador.

Normalitzar la lluita

Si moltes vam començar a militar en el seu moment va ser perquè el moment ho demanava i perquè teníem referents culturals que ens hi van empènyer. Necessitem recuperar aquesta cultura que activi al públic a actuar, no des de la individualitat, sinó a militar i a construir comunitat.

Recuperar i crear espais de creació i d'exhibició propis del moviment popular

Generar la infraestructura necessària perquè artistes i públic puguin connectar en un circuit cultural alternatiu i així fer créixer les nostres comunitats polítiques.

Recuperar i crear espais de creació i d'exhibició propis del moviment popular

Posar en comú visions diferents, generar una avantguarda cultural pròpia del moment històric que ens serveixi d'impuls per guanyar l'hegemonia.

En tots aquests objectius, serà imprescindible **el paper del jovent**. A Arran ho hem tingut clar sempre, les joves revolucionàries hem de ser la punta de llança i la primera línia del moviment revolucionari, és per això que ara, les joves artistes i treballadores de la cultura hem de ser-ho en el front cultural, perquè necessitem **els nostres propis espais per desenvolupar-nos**. En un sector que se'ns precaritza pel sol fet de ser joves, que se'ns deslegitima i se'ns posa pals a les rodes per beneficiar les mateixes cares de sempre, necessitem autonomia per formar-nos i per poder trencar amb els marges que ens venen donats. No acceptarem les ordenances que ens fan fora de la via pública, no acceptarem el seu paternalisme, no acceptarem que ens facin fora del país si volem viure de la nostra feina amb unes mínimes condicions. Ocupem el nostre espai, sacsegem-ho tot.

Per tant, el front cultural ha de poder ser **una branca més del poder popular**, i nosaltres, des de la Unitat Popular estem disposades a posar a disposició les nostres eines i infraestructures perquè això sigui possible, perquè totes aquelles artistes i treballadores que es vulguin sumar a la causa revolucionària ho puguin fer.

ARREMANGUEM-NOS

Per la construcció d'aquest front, caldrà generar espais tan heterogenis com sigui possible, inclusivament i amb opcions culturals diverses per **ampliar al màxim les nostres comunitats**. Per això, serà imprescindible el paper dels espais alternatius que ja existeixen, com els Casals i Ateneus dels Països Catalans, les Festes Majors Alternatives, els Aplecs... Hem de caminar cap a una coordinació conscient d'aquests espais per poder generar un circuit cultural alternatiu que tingui vocació de masses.

Aquest circuit ha de funcionar com a una **constel·lació d'espais de creació i d'exhibició propis**, lliures de censura i accessibles pel públic, en un context polititzat. Ha de poder exercir com a segona línia entre el garatge i el macrofestival, que avui en dia concentren la majoria de capital cultural i, en el cas de la música, per exemple, han eliminat pràcticament la funció de les sales de concert. La reivindicació de l'oci alternatiu contra l'alienació i l'atomització que produeix el capitalisme de plataformes serà fonamental com a principi ideològic del front cultural, així com la

batalla per l'ús del temps per a la socialització i l'oci contra la hiperproductivitat. En definitiva, el primer graó de la construcció d'aquest front serà **la creació de les condicions necessàries perquè les artistes polititzades tinguin un espai segur per reproduir el seu art i contribueixin amb la seva tasca a l'ampliació de les comunitats polítiques que conformen el contrapoder popular català**. Per això, serà important el rol d'agents molt diversos, productores i distribuïdores com *Propaganda pel fet*, *Cases de la Música*, *Kult* i qualsevol altre espai de referència que tingui com a tasca la reproducció de la cultura crítica. Farà falta posar en comú tota la intel·ligència necessària.

Així doncs, el front cultural estarà format per tots aquests agents que ja existeixen, però que els falta prendre la consciència i fer el pas organitzatiu necessari perquè siguin un perill real pel sistema. Ara bé, sabem que no podem fer un circuit cultural fora del mercat, però sí que podem **prefigurar maneres anticapitalistes de crear cultura**. Això vol dir polititzar el discurs,

però també el context en què es dona aquesta cultura, si la fem des d'espais en lluita, confrontem amb les ordenances cíviques, col·laborem a generar comunitat i a forjar consciències, estem contribuint. El camí es construeix caminant.

Per tant, toca arremangar-nos i crear, com sabem crear, però amb la **mirada col·lectiva i generosa necessària perquè el front cultural sigui una realitat**. Només en la implicació directa al moviment popular podem superar l'estadi simbòlic de la creació artística política i dels discursos a gales de premis i xarxes socials. Cal que ho seguim fent, abandonar qualsevol plataforma que tinguem, incloses les xarxes, en un moment com l'actual seria un suïcidi, i de fet cal comptar amb les creadores de contingut, que són indispensables, però hi ha moltes més formes d'implicació, i **el moment històric ens ho exigeix**. Confrontem el feixisme, confrontem el capitalisme, siguem avantguarda cultural, creem hegemonia, construïm poder popular. És un primer pas, però és el pas necessari.

*Avancem
- és un elogi que ens fem -
apologia de l'enllaç
ulls, braços, veus, mans.*

*Ja no es tracta sols d'aturar-los
en l'acte de desnonar-nos
rodejar-nos per humiliar-nos
ajupir-se per agafar-nos
per arrancar-nos
i identificar-nos per intimidar-nos.*

*Ara es tracta
d'iniciar-nos en l'acte
d'armar-nos.*

*Braç de ferro
i cor calent
on érem deu
ara en som cent
demà milers
i encara més
perquè volem ser un tot.*

*Però fins llavors, només un mot
- pel plaer d'ajuntar-nos -
l'elogi a fer-nos: armar-nos.*

**Artista, treballadora de la cultura, el
moment és ara. Construïm el Front
Cultural Revolucionari.**